

Rozważania liturgiczne
na każdy dzień

Włodzimierz Zatorski OSB

Rozważania liturgiczne na każdy dzień

T. 2a: Wielki Post

TYNIEC
WYDAWNICTWO BENEDYKTYNÓW

Projekt okładki: Andrzej Cieplucha

Na okładce: Giotto, *Pieta*

Opracowanie graficzne: Jan Nieć

Redakcja: Aldona Skudrzyk, Maria Łabno

Superiorum permissu: Opactwo Benedyktynów

L.dz. 19/2010, Tyniec, dnia 12.01.2010 r.

† Bernard Sawicki OSB, opat tyniecki

Imprimatur: Kuria Metropolitalna

Nr 163/2010, Kraków, dnia 25.01.2010 r.

† Jan Zając, wikariusz generalny

Ks. Kazimierz Moskała, wicekanclerz

O. Tomasz M. Dąbek OSB, cenzor

Wydanie II – 2011 r.

ISBN 978-83-7354-317-1

© Copyright by TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów

ul. Benedyktyńska 37; 30-398 Kraków

tel. +48 (012) 688-52-90; 688-52-95

fax +48 (012) 688-52-91

e-mail: zamowienia@tyniec.com.pl

www.tyniec.com.pl

Druk i oprawa: TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów

Spis rozważań

Rozważania na okres Wielkiego Postu

Środa Popielcowa	11
Czwartek po Popielcu	13
Piątek po Popielcu	15
Sobota po Popielcu	17
Sobota po Popielcu	20
1. Niedziela Wielkiego Postu A.....	23
1. Niedziela Wielkiego Postu B.....	27
1. Niedziela Wielkiego Postu C.....	31
1. Poniedziałek Wielkiego Postu	37
1. Poniedziałek Wielkiego Postu	39
1. Wtorek Wielkiego Postu	41
1. Środa Wielkiego Postu.....	43
1. Czwartek Wielkiego Postu	46
1. Piątek Wielkiego Postu	49
1. Sobota Wielkiego Postu	52
2. Niedziela Wielkiego Postu A.....	54
2. Niedziela Wielkiego Postu B.....	57
2. Niedziela Wielkiego Postu C.....	61
2. Poniedziałek Wielkiego Postu	63
2. Wtorek Wielkiego Postu	67
2. Środa Wielkiego Postu.....	71
2. Czwartek Wielkiego Postu	74
2. Piątek Wielkiego Postu	77
2. Sobota Wielkiego Postu	80
3. Niedziela Wielkiego Postu A.....	84
3. Niedziela Wielkiego Postu A.....	88
3. Niedziela Wielkiego Postu B.....	92
3. Niedziela Wielkiego Postu C.....	96

3. Poniedziałek Wielkiego Postu	99
3. Wtorek Wielkiego Postu	102
3. Środa Wielkiego Postu	105
3. Czwartek Wielkiego Postu	107
3. Piątek Wielkiego Postu	109
3. Sobota Wielkiego Postu	111
4. Niedziela Wielkiego Postu A	113
4. Niedziela Wielkiego Postu B	116
4. Niedziela Wielkiego Postu C	119
4. Poniedziałek Wielkiego Postu	124
4. Wtorek Wielkiego Postu	126
4. Środa Wielkiego Postu	131
4. Czwartek Wielkiego Postu	135
4. Piątek Wielkiego Postu	137
4. Sobota Wielkiego Postu	140
5. Niedziela Wielkiego Postu A	142
5. Niedziela Wielkiego Postu A	146
5. Niedziela Wielkiego Postu B	150
5. Niedziela Wielkiego Postu C	154
5. Poniedziałek Wielkiego Postu	157
5. Poniedziałek Wielkiego Postu (rok C)	160
5. Wtorek Wielkiego Postu	163
5. Środa Wielkiego Postu	168
5. Czwartek Wielkiego Postu	172
5. Piątek Wielkiego Postu	177
5. Sobota Wielkiego Postu	179
Wielki Poniedziałek Wielkiego Postu	182
Wielki Wtorek Wielkiego Postu	186
Wielka Środa Wielkiego Postu	190
Wielki Czwartek Wielkiego Postu	194

Rozważania na uroczystości i święta

10 lutego – Świętej Scholastyki	199
14 lutego – Świętych Cyryla i Metodego	202
22 lutego – Katedry św. Piotra apostoła.....	206
22 lutego – Katedry św. Piotra apostoła.....	210
4 marca – Świętego Kazimierza	212
19 marca – Świętego Józefa	216
25 marca – Zwiastowanie NMP	220

OKRES WIELKIEGO POSTU

Środa Popielcowa

Jl 2,12–18

2 Kor 5,20–6,3

Mt 6,1–6.16–18

Nawracajcie się, autentycznie się nawróćcie! – to zasadnicze wezwanie dzisiejszego dnia. Przy czym autentyczności przeciwstawione są formalne ofiary, pokuty, posty, obmycia. Autentyczne nawrócenia dokonuje się w sercu: *Rozdzierajcie jednak wasze serca, a nie szaty!* (Jl 2,13). Nie jest to jednak takie proste, bo serce – w biblijnym rozumieniu – to nie emocje. Nasze serce nie jest dla nas wprost dostępne. Nie jesteśmy panami własnego serca. Opowiadanie o raju i wygnaniu z niego to obrazowe przedstawienie naszego wewnętrznego wyobcowania wynikłego z opuszczenia serca, które jest miejscem spotkania z Bogiem. Dlatego błąkami się po obcej ziemi. Powrót do serca to dar łaski. Jedynie Bóg może wprowadzić nas do naszego serca! To zdumiewająca prawda, ale bez jej rozpoznania ciągle możemy błądzić, nawet myśląc, że wszystko jest w porządku.

Aby powrócić do serca potrzebne jest pojednanie z Bogiem. Tego nie możemy zrobić o własnych siłach. Potrzeba Bożej łaski, które jest nam dana, jak pisze św. Paweł w dzisiejszym drugim czytaniu:

«W czasie pomyślnym wysłuchałem ciebie,
w dniu zbawienia przyszedłem ci z pomocą».
Oto teraz czas upragniony, oto teraz dzień zbawienia
(2 Kor 6,2).

Ten czas jest nam dany do nawrócenia. To czas sposobny, szansa nam, jaka się przed nami otwiera. Na czym polega nasz wysiłek nawracania się? Właściwie powinien się skupić nad wykorzystaniem danej nam szansy. Wyraża się to przede wszystkim

szczerością w życiu. Nie możemy Bogu niczym zaimponować. Nie możemy także z Nim załatwić żadnego interesu. Dlatego między innymi nie można Go przebłagać jakimś rodzajem za-dośćuczynienia. Pokuta nie może być czymś w rodzaju odpłaty za popełnione grzechy. Jeżeli ją podejmujemy, to tylko jako znak determinacji w odwróceniu się od grzechu, jako znak autentycznego nawrócenia i poważnego potraktowania Bożej woli.

Bóg nigdy nie odrzuca autentycznej prośby człowieka skruszonego.

On bowiem jest łaskawy, miłosierny, nieskory do gniewu i wielki w łaskawości, a lituje się na widok niedoli (Jl 2,13).

Autentyczna prośba nie ma w sobie niczego z ostentacji, nie jest na pokaz. Stąd w Ewangelii Pan Jezus zaleca:

Ty zaś gdy chcesz się modlić, wejdź do swej izdebki, zamknij drzwi i módl się do Ojca twego, który jest w ukryciu. A Ojciec twój, który widzi w ukryciu, odda tobie. Kiedy poście nie bądźcie posępni jak obłudnicy. Przybierają oni wygląd ponury, aby pokazać ludziom, że poszczą. Zaprawdę powiadam wam: już odebrali swoją nagrodę. Ty zaś gdy pościsz, namaść sobie głowę i umyj twarz, aby nie ludziom pokazać, że pościsz, ale Ojcu twemu, który jest w ukryciu. A Ojciec twój, który widzi w ukryciu, odda tobie (Mt 6,15–18).

Powrót do własnego serca, do prawdziwego życia dokonuje się w sercu, a nie przez zewnętrzne gesty. Te powinny wyrażać jedynie prawdę serca, czyli tego, co rzeczywiście dokonujemy przed Bogiem i dla Niego. Popiół, jakim będziemy dzisiaj posypani, jest nie tylko symbolem naszej znikomości, ale także znakiem znikomości wszystkiego tego, co może nam dać świat. Modlitwa i post w ukryciu wyrażają pierwszeństwo Boga wobec tego, co możemy zdobyć na świecie.

Czwartek po Popielcu

Pwt 30,15–20

Łk 9,22–25

Patrz! Kładę dziś przed tobą życie i szczęście, śmierć i nieszczęście... Wybierajcie więc życie, abyście żyli wy i wasze potomstwo (Pwt 30,15.19).

Cóż prostszego od wyboru: oczywiście życie! Kto by wybrał śmierć?! Ale właśnie takiego wyboru kiedyś człowiek dokonał i do dzisiaj żyjemy w cieniu tego wyboru. Jest to paradoks, który jednak polega na zasadniczym nieporozumieniu odnoszącym się do życia. Każdy z nas chce przecież żyć. Co jednak przez życie rozumie? Czym jest życie?

Chyba największe oszustwo Szatana polega na tym, że zakłamał w nas samo pojęcie życia. Na fałszywym rozumieniu życia opiera się funkcjonowanie świata, ludzkie ambicje, dążenia, pragnienia, a nawet ideały! Wzmacnia się je i pobudza do ich zdobywania. W sposób bardzo prymitywny widać to w reklamach, które obiecują lepsze, piękniejsze życie dzięki... Ale odnosi się to także do bardziej szlachetnych ideałów: walka o wolność, równość, ochrona przyrody... Są to niewątpliwie słuszne ideały, ale jeżeli u ich podstaw istnieje złe pojęcie życia, stają się karykaturami lub wręcz zaprzeczeniem prawdziwej wartości, jaką głoszą. Jeżeli w imieniu wolności kobiety walczy się o prawo do aborcji, to walczy się nie o życie, ale o prawo do zabijania. Jeżeli walcząc o równość, zabija się bogatych, jak to było podczas rewolucji, to samemu staje się na miejscu Boga, czyli ponad innymi.

W Ewangelii Pan Jezus mówi: *kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swe życie z mego powodu, ten je zachowa* (Łk 9,24). Kto chce zachować pozorne życie, nie jest w stanie tego zrobić. A jeżeliby nawet mu się to udało, byłoby to piekło.

Jak wiemy z historii, ludzie nieraz organizowali sobie piekło na ziemi, gdy chcieli zrobić na niej raj. Okazuje się bowiem, że życie jest dla nas misterium, jest czymś przed nami. Aby w nie wejść, trzeba umrzeć dla życia na próbę. W tym kontekście trzeba nam odczytywać wezwanie z pierwszego czytania: *Patrz! Kładę dziś przed tobą życie i szczęście, śmierć i nieszczęście... Wybierajcie więc życie.* Wybór życia oznacza wybór posłuszeństwa Bogu, który nas do tego życia prowadzi.

Eucharystia jest misterium tego życia nam dawanego. W niej mówimy Bogu: Amen – niech się tak stanie.